

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 2To/90/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010100
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marcela Malatká
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5621010100.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marcely Malatkej a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Štefana Tomáša, prejednal na verejnom zasadnutí konanom dňa 27. marca 2024 odvolanie obžalovaného A. A. proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/22/2021 zo dňa 16. augusta 2023 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného A. A. z a m i e t a , pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/22/2021 zo dňa 16.8.2023 bol obžalovaný A. A., nar. XX.X.XXXX v B. A., trvale bytom C. XXXX/X, B. D., okres B. A., uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1, písm. e) Tr. zák., na tom skutkovom základe, že:

dňa 16.1.2019 v čase asi o 15:30 hod. v podchode popod železničnú trať v Liptovskom Hrádku po tom, ako poškodená E. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom ul. G. H. I. XXX/XX, B. D., okres B. A., zišla po schodoch do dolnej časti podchodu, chytil ju zozadu za rucksak, ktorý mala na chrbte, driapal týmto rucksakom, následne ju zhodil na zem, keď bola na zemi rozzipsoval zips na rucksaku, ktorý mala stále na chrbte a z rucksaku jej odcudzil dámsku koženú peňaženku bielo-béžovej farby s nápisom Laura Biagiotti, a následne utekal z podchodu po schodoch von, v peňaženke sa nachádzala hotovosť vo výške približne 400,- Eur, bankomatová karta zo J. J., rôzne zľavové karty z obchodov, potvrdenky o kúpe tovaru, čím týmto skutkom bola spôsobená škoda poškodenej E. F., nar. XX.X.XXXX, vo výške 400,- Eur.

Za spáchanie tejto trestnej činnosti bol obžalovaný A. A. podľa § 188 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. odsúdený na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného zaradil na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/35/2019 zo dňa 17.4.2019, právoplatný dňa 17.4.2019, ktorým bol obžalovanému podľa § 212 ods. 1 Tr. zák. uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 1 rok, výkon ktorého mu bol podmienenčne odložený na skúšobnú dobu na 2 roky a 6 mesiacov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenej E. F. škodu vo výške 400,- Eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný A. A. ihneď po jeho vyhlásení priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 16.8.2023, a to proti všetkým výrokom rozsudku. Zahlásené odvolanie obžalovaný zdôvodnil prostredníctvom zvoleného obhajcu elektronicky písomným podaním so zaručeným elektronickým podpisom zo dňa 3.11.2023, doručeným Okresnému súdu Liptovský Mikuláš dňa 3.11.2023, a to nasledovne:

Na hlavnom pojednávaní konanom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš dňa 16.8.2023, sp. zn. 3T/22/2021 bol vyhlásený rozsudok, proti ktorému podal dňa 16.8.2023 odvolanie proti všetkým výrokom o vine a treste, ako aj proti konaniu, ktoré rozsudku predchádzalo. Rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho zistenia skutkového stavu v dôsledku nesprávneho a účelového hodnotenia vykonaných dôkazov, ako aj odopretia vykonania dôkazov, ktoré by svedčili v jeho prospech. Konaním súdu boli porušené jeho základné procesné práva, najmä právo na obhajobu a právo na spravodlivý proces, keď súd v rozpore s konštantnou judikatúrou neuznal jeho právo na povinnú obhajobu a taktiež pri rozhodovaní o vine zohľadnil dôkazy vykonané a zadovážené v rozpore so zákonom.

Porušenie práva na obhajobu 1.

Uznesením K. L. B. A. zo dňa 17.5.2019 mu bolo vznesené obvinenie pre zločin lúpeže, ktorý je predmetom trestného konania. Zo znaleckého posudku č. 67/2019 zo dňa 15.3.2019 vyhotoveného znalcom z odvetvia psychiatri, MUDr. Stanislavom Kollárom (ktorý znalecký posudok bol v danom čase vyšetrovateľovi dobre známy) vyplýva, že v danom čase požíval psychotropné a návykové látky, kde znalec v závere, v odpovedi na otázku č. 5 uviedol, že jeho pobyt na slobode považuje pre užívanie návykových látok za nebezpečný pre spoločnosť a navrhol mu uložiť ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. V odpovedi č. 7 znalec ďalej konštatuje, že v danom čase sa u neho jednalo o viacročnú plne rozvinutú kombinovanú telesnú aj psychickú závislosť od alkoholu a o viacročnú plne rozvinutú psychickú závislosť od psychostimulancií a kanabinoïdov. Predmetný znalecký posudok bol vypracovaný v inej jeho trestnej veci, vedenej v tom čase pod ČVS:ORP-41/1-VYS-LM-2019, pre prečin krádeže, avšak podstatné je to, že tento znalecký posudok bol vypracovaný z toho dôvodu, že vyšetrovateľ mal v danom čase pochybnosť o jeho možnej trestnej zodpovednosti z dôvodu vedomosti o jeho požívaní alkoholu a psychotropných látok. Vyšetrovateľ, ktorý viedol vyšetrovanie tejto jeho trestnej veci lúpeže pod ČVS:ORP-29/2-VYS-LM-2019 o záveroch tohto znaleckého posudku vedel. Ako obžalovaný vypovedal k veci dňa 30.8.2019, kde pri výsluchu k svojej osobe uviedol, že bol hospitalizovaný pre závislosť od alkoholu a pervitínu. Kvôli tejto závislosti bol hospitalizovaný dva týždne a odtiaľ bol vzatý bo väzby. Podľa lekárskej správy primárky psychiatrického oddelenia LNSP Liptovský Mikuláš zo dňa 14.1.2019 bol prepustený z „odvykacej“ liečby kvôli jeho závislosti od omamných a psychotropných látok. Z vyššie uvedených skutočností je úplne zrejmé, že v čase spáchania skutku, ako aj v čase vznesenia mu obvinenia požíval omamné a psychotropné látky, na ktorých bol dlhoročne závislý. Požívanie omamných a psychotropných látok u neho viedlo k nekontrolovanej agresivite a boli nepochybne jedným z dôvodov páchania jeho protiprávnej činnosti. Nakoľko vyšetrovatelia mali o týchto skutočnostiach dobrú vedomosť, je toho názoru, že mali nepochybne skúmať jeho schopnosť riadne sa obhajovať, o to skôr, že v danom prípade mu bolo vznesené obvinenie za závažný trestný čin kvalifikovaný ako zločin lúpeže. Zároveň vyšetrovatelia mali skúmať podmienky jeho trestnej zodpovednosti s ohľadom na jeho možnú nepríčetnosť z dôvodu prítomnosti duševnej poruchy.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Tdo/44/2016, právo na obhajobu zahŕňa právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby spôsobom primeraným vznesenému obvineniu a skutočnosti, že v konaní ako „protistrana“ vystupuje štát zastúpený prokurátorom, teda osobou znalou práva, ktorá je v prípravnom konaní považovaná za dominus litis a koná z pozície verejnej moci. Požiadavka primeranosti je naplnená najmä vtedy, ak je obvinený zastúpený advokátom ako osobou kvalifikovanou a schopnou náležite reagovať na argumenty obžaloby. V prípade samoobhajoby je vždy namieste zväženie využitia inštitútu § 37 ods. 2 Tr. por. Podľa § 37 ods. 2 Tr. por. obvinený musí mať obhajcu aj vtedy, ak to považuje súd a v prípravnom konaní prokurátor alebo policajt za nevyhnutné najmä preto, že majú pochybnosť o spôsobilosti obvineného náležite sa obhajovať. Pochybnosť týkajúca sa spôsobilosti náležite sa obhajovať môže súvisieť nielen s určitou indispozíciou obvineného ako osoby (a táto je najvýraznejšia), ale aj s právnou zložitou veci alebo inou objektívnou okolnosťou, ktorá má výrazný vplyv na riadnu realizáciu obhajovacích práv obvineného a na zachovanie rovnosti zbraní v konaní (napr. spoluobvinený, ktorého záujmy sú protichodné, má obhajcu). Dôvod pochybnosti nemusí byť vždy zjavný, preto riadnej aplikácii inštitútu povinnej obhajoby podľa § 37 ods. 2 Tr. por. zodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdov ex offo prihladať na informácie, okolnosti a tiež spôsob, akým obvinený (pri samoobhajobe) uplatňuje a využíva svoje práva, a to v každom štádiu konania. Opomenutie tejto povinnosti potom nutne vedie k svojvoľnosti (arbitrárnosti) úvahy orgánov činných v trestnom konaní a súdu o nevyhnutnosti využitia inštitútu § 37 ods. 2 Tr. por. a k porušeniu práv obvineného i zásad trestného konania. Inak povedané od páchatela, u ktorého sú pochybnosti o jeho duševnom zdraví, a to s ohľadom na užívanie omamných a psychotropných látok, nemožno reálne očakávať, že bude náležite schopný plne realizovať svoje právo na obhajobu. Preto bolo povinnosťou OČTK zaručiť mu riadny a spravodlivý proces dôsledným rešpektovaním ustanovenia § 37 ods. 2 Tr. por. Vzhľadom na to, že mu v danom prípade hrozil trest odňatia slobody až 12 rokov, mal vyšetrovateľ tieto skutočnosti

vyhodnotiť v jeho prospech, a teda mal dať podnet k ustanoveniu obhajcu z dôvodu uvedeného v § 37 ods. 2 Tr. por. Vyjadruje presvedčenie, že vyšetrovateľ, ktorý sa nešťítel nútiť svedkov k výpovedi a manipulovať vykonané dôkazy, túto skutočnosť zámerne opomenul v snahe nájsť za každú cenu páchatela a odsúdiť ho za predmetný skutok. Skutočnosť, že nebol schopný sa náležitým spôsobom brániť a obhajovať preukazuje aj ten fakt, že pri svojej prvej výpovedi dňa 30.8.2019 uviedol, že si žiada byť vyzostumievany o vykonávaných úkonoch v jeho trestnej veci, avšak napriek tomu, že mu hrozil trest odňatia slobody 12 rokov, si nezvolil obhajcu a ani sa nezúčastnil žiadneho z vykonávaných výsluchov vo veci. Zjavne teda nechápal vážnosť jeho situácie. Jeho neprítomnosť, resp. jeho obhajcu pri výsluchoch následne viedla k tomu, že si vyšetrovateľ dovolil manipulovať svedecké výpovede (kopíroval predošlé výpovede), pôsobil na svedkov nátlakovo a donucoval ich k výpovedi proti nemu. Za účelom zistenia, či bol alebo nebol schopný sa v prípravnom konaní náležitým spôsobom obhajovať opakovane navrhol súdu vypočuť znalca MUDr. Stanislava Kollára, ktorý vypracoval znalecký posudok. Nakoľko znalec poznal jeho zdravotný stav, nič by mu nebránilo, aby sa vyjadril k tomu, či schopnosť jeho samoobhajoby v prípravnom konaní bola zachovaná s ohľadom na jeho deklarovanú závislosť od omamných a psychotropných látok. Súd tento dôkaz odmietol vykonať s odôvodnením, že prečítaním znaleckého posudku bolo možné dospieť k presvedčeniu, že tu nie je pochybnosť o jeho duševnom zdraví, ani o jeho spôsobilosti sa náležite obhajovať. S týmto názorom súdu sa však nemožno stotožniť, nakoľko znalec sa k takejto skutočnosti v znaleckom posudku nevyjadril, t. j. nevyjadril sa k jeho trestnej zodpovednosti osobitne k zločinu lúpeže a už vôbec sa nevyjadril k jeho schopnosti sa obhajovať, t. j. preukázať pomerne zložitú rozumovú schopnosť využívať prostriedky procesnej obrany v trestnom konaní, kde mu hrozí trest odňatia slobody až 12 rokov. Je potrebné rozlišovať medzi chápaním zmyslu trestného konania a schopnosťou sa náležite obhajovať. Aj malé dieťa chápe, že zmyslom trestného konania je potrestať páchatela, avšak s istotou nerozumie tomu, ako má využívať svoje právo na obhajobu.

II. Nesprávne zistenie skutkového stavu.

V súvislosti s nesprávnym zistením skutkového stavu poukazuje na hodnotenie dôkazov vykonaných v prípravnom konaní. Súd neprihliadol (a ani sa v odôvodnení rozsudku nijak nevysporiadal) so spôsobom, akým vyšetrovateľ v prípravnom konaní vykonával jednotlivé výsluchy. Odhliadnuc od toho, že vyšetrovateľ zjavne nerešpektoval jeho právo na obhajobu, čoho následkom bolo umožnenie procesnej svojvôle vyšetrovateľa, poukazuje na to, akým spôsobom vyšetrovateľ pristupoval k jednotlivým výsluchom. Je potrebné si porovnať znenie zápisníc z výsluchu poškodenej zo dňa 18.3.2019 a dňa 2.10.2019. Taktiež je potrebné porovnať si znenie zápisníc z výsluchu svedka A. I. zo dňa 18.2.2019 a dňa 30.8.2019. Bližším porovnaním ich obsahu je možné zistiť, že zápisnice z v poradí druhého výsluchu poškodenej a následne aj svedka sú obsahovo takmer identické. Svedok má pri výpovedi sám, svojimi vlastnými slovami opísať, čo mu je známe o vyšetrovanom skutku a zároveň opísať ako skutok prebiehal, ak mal možnosť jeho priebeh sledovať vlastnými zmyslami a odkiaľ sa dozvedel ním uvádzané skutočnosti. Následne možno svedkovi klásť otázky do miery nevyhnutnej pre trestné konanie. Vo vyššie uvedených zápisniciach je však absolútne evidentné, že poškodená ako aj svedok nedostali pri druhej výpovedi po vznesení obvinenia možnosť samostatne a svojimi slovami opísať skutkový dej, nakoľko znenie zápisníc z týchto výsluchov je takmer identické s tým, ktorý učinili pred vyšetrovateľom prvýkrát. Obsah zápisníc sa líši iba minimálne, pričom je badateľná evidentná snaha vyšetrovateľa odlišiť znenie zápisníc zmenou slovosledu jednotlivých viet. Je vylúčené, aby poškodená ako aj svedok s odstupom niekoľkých mesiacov dokázali takmer od slova do slova zreplikovať svoje predchádzajúce výpovede. Je teda zrejmé, že zo strany vyšetrovateľa došlo k manipulácii s výpoveďami týchto osôb. O manipulácii s výpoveďami svedkov svedčia výpovede svedka M. N., ktorý pri svojej výpovedi zo dňa 7.5.2019 ho označil ako páchatela skutku. Následne však dňa 18.11.2019 tento istý svedok uviedol, že celá jeho predchádzajúca výpoveď je nepravdivá, a že si ju vymyslel, lebo bol v strese, že mu chceli prišit nejakú lúpež. Na hlavnom pojednávaní tento svedok vypovedal, že ho policajti, vyšetrovatelia doslova donucovali k výsluchu tak, že mu dávali podmienky, že ak ho označí zo skutku, tak sa s ním budú baviť ináč, lebo v tom čase mal nejaké iné trestné veci, a že z toho bude mať nejaké výhody.

Pri sumarizácii vyššie uvedených skutočností je teda možné dospieť k záverom, že:

- vyšetrovateľ „opomenul“ jeho právo na obhajobu, aby mu znemožnil účasť na jednotlivých procesných úkonoch vykonávaných v prípravnom konaní,
- vyšetrovateľ kopíroval výpovede poškodenej a svedka po vznesení obvinenia tak, že týmto neumožnil spontánnu a samostatnú výpoveď k veci, čím vylúčil hodnovernosť a autenticitu týchto výpovedí ako aj dôkazov ako takých,
- vyšetrovateľ pôsobil na svedkov a týchto nabádal, aby vypovedali v jeho neprospech s prísľubom poskytnutia istých výhod pri riešení ich trestných vecí,

- vyšetrovateľ (podľa tvrdenia svedka) donucoval, aby svedok vypovedal v jeho neprospech.

Je toho názoru, že na takto vykonané dôkazy nemožno v ďalšom konaní prihliadať. Predovšetkým nemožno prihliadať na výpoveď svedka A. I., ktorý ako jediný svedok (aj keď nepriamy) potvrdzuje spáchanie skutku ním ako obžalovaným. Tento svedok rovnako na hlavnom pojednávaní uviedol, že bol sám stíhaný z inej trestnej činnosti a že vyšetrovateľ mu povedal, že ak povie niečo v tejto veci, že ho nebudú stíhať v jeho trestnej veci. Výpoveď tohto svedka na hlavnom pojednávaní je potrebné vnímať v širšom kontexte. Svedok uviedol, že ho zastavili policajti a chceli po ňom, aby vypovedal k lúpeži (zrejme preto, že ho považovali za podozrivého - uviedol, že ho policajti prehliadli). Svedok tiež uviedol, že policajti už mali v tom čase niečo na A. (čo nie je s ohľadom na dátum vykonania výsluchu a dátumy vykonania iných dôkazov v spise pravda) a zároveň uviedol, že vyšetrovateľ mu povedal A. meno. S ohľadom na priebeh výsluchu svedka M. N. je potom možné sa domnievať, že vyšetrovateľ sľúbil svedkovi A. I. výhody v prípade, ak svedok označí ako páchatela skutku jeho.

K osobe svedka A. I. dodáva, že sa jedná celkom evidentne „závadovú“ osobu, ktorá požívala omamné a psychotropné látky. Sám priznal, že brával drogy, a taktiež bol stíhaný za inú trestnú činnosť. Tento svedok bol dokonca prvotne podozrivý zo spáchania tohto skutku (po skutku ho zastavili policajti a prehliadli ho). Svedok doslova uviedol, že o skutku sa dozvedel od žandárov, ktorí ho zastavili na aute a pýtali sa ho na lúpež, ktorá sa mala udiať. Toto tvrdenie je v príkrom rozpore s jeho predchádzajúcimi výpoveďami, kde uviedol, že obžalovaný mu v aute (keď ho viezol z miesta činu) ukázal béžovú dámsku peňaženku a pritom mu povedal, že ju ukradol nejakej žene v podchode v Liptovskom Hrádku. Jedná sa o podstatný rozpor vo výpovedi svedka, ktorý svedčí o tom, že svedok pri výpovedi pred vyšetrovateľom uvádzal nepravdivé tvrdenia a následný výsluch pred súdom odhalil, že svedok sa o skutku dozvedel až dodatočne od policajtov (nie od neho). Je presvedčený o tom, že výpoveď A. I. z prípravného konania je vyfabulovaná výpoveď nedôveryhodného a drogovovo závislého svedka s kriminálnou minulosťou. O tejto skutočnosti svedčí aj ten fakt, že následná výpoveď A. I. zo dňa 30.8.2019 je v podstate doslova skopírovaná jeho predchádzajúca výpoveď zo dňa 18.2.2019 s drobnými úpravami v slovoslede. Je presvedčený, že táto výpoveď bola skopírovaná z jeho predchádzajúcej výpovede z dôvodu, aby sa v tomto svedkovi „nepohlo svedomie“ tak, ako sa pohlo svedomie vo svedkovi M. N.. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti je nepochopiteľné, ako mohol súd výpoveď tohto svedka vyhodnotiť ako hodnovernú a tomuto svedkovi uveril. Zároveň je nepochopiteľné, prečo súd považoval za nedôveryhodného svedka M. N., ktorý čestne a dobrovoľne poukázal na nezákonný a nátlakový postup vyšetrovateľa a uviedol súdu veci na pravú mieru. Domnieva sa, že hodnotenie dôkazov v kontexte vyššie uvedeného je účelové a jednostranne zamerané v jeho neprospech.

Čo sa týka znaleckého posudku RNDr. Radoslava Beňuša, znalca z odboru antropológie, tento znalecký posudok považuje za zbytočný, s nulovou výpovednou hodnotou. Znalec uviedol, že celá podstata jeho znaleckého skúmania spočívala v tom, že vzal nekvalitný obrázok z kamery, ktorú ani nevedel špecifikovať, vložil ho do počítačového programu, ktorý taktiež nešpecifikoval, v ktorom programe označil nejaké meracie body. Domnieva sa, že k takýmto záverom mohol dôjsť ktokoľvek aj bez akýchkoľvek znalostí z odvetvia antropológie. Znalec nevedel špecifikovať zariadenia, ktorými boli vyhotovené obrazové záznamy, a tiež sa nevedel vyjadriť k tak zásadnej otázke, ako je druh objektívu a ohnisková vzdialenosť od objektívu. Domnieva sa, že tieto parametre majú zásadný vplyv na posudzovanie proporcionality ľudského tela, a to najmä s ohľadom na to, že v prípade objektívu s kratšou ohniskovou vzdialenosťou, tento objektív je schopný zachytiť veľkú scénu, čo spôsobuje značné skreslenie proporcionality zaznamenaných objektov. Inak povedané, objekty ktoré sú zaznamenané takýmto objektívom sa javia, že sú vo väčšej vzdialenosti, a teda sú proporčne neprimerané. Konkrétne, človek sa javí, že je vyšší a chudší. Objektív s veľkou ohniskovou vzdialenosťou scénu približuje, teda zachytí menšiu scénu a objekty, ktoré sú zaznamenané, sa javia ako väčšie a tučnejšie. V tejto súvislosti dodáva, že priemyselné kamery majú vždy ohniskovú vzdialenosť krátku, a to práve z toho dôvodu, aby zachytili čo najväčší obraz, nakoľko tieto kamery sú používané predovšetkým z bezpečnostných dôvodov. Akokoľvek sa súdu javí táto skutočnosť ako nepodstatná, z pohľadu obhajoby má zásadný vplyv na závery posudzovania antropológických znakov. Dôvodom je tá skutočnosť, že sám znalec uviedol, že v posudku skúma primárne proporčné znaky ľudského tela. K výpovedi znalca podotýka, že jeho závery o antropológickej zhode postavy je možné považovať len za pravdepodobné. Znalec uviedol, že miera pravdepodobnosti, že by sa mohlo jednať o inú osobu je až 25 %. Z uvedeného vyplýva, že znalec môže vysloviť len 75 % pravdepodobnosť toho, že na analyzovanom zázname je zachytený práve on. Takáto nízka pravdepodobnosť nemôže byť postačujúca pre jeho odsúdenie v prípade, ak znalecký posudok predstavuje len jeden z viacerých nepriamych dôkazov, ktoré ho usvedčujú zo spáchania skutku v situácii, keď nejestvuje žiaden priamy dôkaz.

Zo spáchania skutku je usvedčovaný len na základe nepriamych dôkazov. Je pritom zrejmé, že tieto dôkazy (výpovede svedkov) boli v prípravnom konaní vykonané nezákonným spôsobom a preto nie je možné na ne v ďalšom konaní prihliadať. Počas hlavného pojednávania žiaden zo svedkov neuviedol skutočnosti, ktoré by ho mali usvedčiť zo spáchania skutku. Znalecký posudok z odboru antropológie je pre jeho zjavnú nepresnosť nepoužiteľný. Ostatné nepriame dôkazy nie sú dostatočne „silné“ na to, aby ho samé o sebe usvedčili zo spáchania skutku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je toho názoru, že rozhodnutie súdu o jeho vine vychádza z nesprávnych skutkových zistení, nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov, a je založené na nezákonných dôkazoch, pričom konanie, ktoré prechádzalo rozhodnutiu súdu nesie znaky nezákonnosti a je v rozpore s právom na spravodlivý proces pri porušení jeho práva na obhajobu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16.8.2023, sp. zn. 3T/22/2021 zrušil a vo veci rozhodol v súlade s ust. § 322 ods. 3 Tr. por.

Prokurátor a poškodená sa k dôvodom odvolania obžalovaného písomne nevyjadrili.

Verejné zasadnutie o odvolaní obžalovaného sa pred odvolacím krajským súdom konalo za prítomnosti obžalovaného, obhajcu a prokurátorky. Prokurátorka v rámci konečného návrhu uviedla, že sa nestotožňuje s porušením práva obžalovaného na obhajobu s tým, že obžalovanému mal byť obhajca ustanovený. Pre takýto záver nesvedčí ani výsledok znaleckého dokazovania ohľadne vyšetrenia duševného stavu obžalovaného. Pokiaľ ide o dôkaznú situáciu má za to, že táto v dostatočnom rozsahu preukazuje vinu obžalovaného. Ak je poukazované na rozpory vo výpovediach svedkov, zastáva názor, že svedkovia vypovedali v podstatných bodoch zhodne. Odvolanie obžalovaného preto navrhla zamietnuť ako nedôvodné. Zvolený obhajca obžalovaného v rámci konečného návrhu uviedol, že zotráva na písomne podanom odvolaní, ako aj na jeho zdôvodnení. Rozsudok okresného súdu navrhol zrušiť a vec mu vrátiť na nové konanie a rozhodnutie. Poukázal najmä na nezákonnosť konania, ktoré predchádzalo vyhláseniu napadnutého rozsudku. Obžalovaný v konečnom návrhu uviedol, že sa cíti byť nevinný a žiada, aby rozsudok okresného súdu bol zrušený.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku (výrok o vine, výrok o treste a výrok o náhrade škody), proti ktorým odvolateľ (obžalovaný A. A.) podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom prihliadal aj na chyby, ktoré odvolaním neboli vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Zistil potom, že odvolanie podané obžalovaným bolo podané oprávnenou osobou, proti výrokom rozhodnutia, proti ktorým je prípustné, v zákonom stanovenej lehote, avšak je v celom rozsahu nedôvodné.

Odvolací súd predovšetkým zistil, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu (zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák.) je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa ustanovení Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv jednak na objasnenie skutkového stavu veci a jednak práva obžalovaného na obhajobu. Skutkové zistenia súdu prvého stupňa tak, ako sú uvedené v napadnutom rozsudku, sú správne, lebo zodpovedajú výsledkom dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní. Vzhľadom na to odvolací súd v otázkach skutkových zistení odkazuje na správne, podrobne rozvedené dôvody rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie vo veci v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové zistenia (odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že pred vyhlásením dokazovania za skončené obhajoba navrhovala súdu vykonať kontrolný znalecký posudok znalcom z odboru antropológie, pribratie do konania znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria na posúdenie spôsobilosti obžalovaného k vykonávaniu tzv. sabaobhajovania v prípravnom konaní a vypočutie znalca MUDr. Stanislava Kollára, ktoré návrhy okresný súd podľa § 272 ods. 3 Tr. por. odmietol vykonať s odôvodnením, že ide o okolnosti nepodstatné pre rozhodnutie a okolnosti, ktoré možno zistiť inými už skôr navrhnutými dôkazmi). Pri hodnotení dôkazov, ktoré okresný súd vykonal v potrebnom rozsahu a zákonným spôsobom, postupoval dôsledne v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, aj v ich súhrne a v konečnom dôsledku dospel k logicky odôvodneným a správnym skutkovým zisteniam.

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa je tiež zrejmé, ktoré skutočnosti vzal súd za dokázané v súvislosti so žalovaným skutkom, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení dôkazov. Prvostupňový súd súčasne v odôvodnení napadnutého rozsudku vyložil, ako sa vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny. Krajský súd sa preto v týchto smeroch stotožňuje s presvedčivým a správne odôvodneným rozsudkom súdu prvého stupňa a v podrobnostiach naň odkazuje. V tejto súvislosti treba dodať, že toto konštatovanie sa v celom rozsahu týka aj odvolacích námietok obžalovaného A. A. v rozsahu, v akom sú dôvody odvolania uvedené vyššie, lebo dôvody odvolania obžalovaného sú v podstatnej časti súhrnom jeho obhajoby prezentovanej v celom doterajšom konaní. Obžalovaný založil odvolanie v podstatnej časti na opakovaných dôvodoch svojej obhajoby použitej v konaní pred súdom prvého stupňa. S jeho námietkami, námietkami obhajcu, tak skutkovými, ako aj právnymi, sa však súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí v podstatných bodoch riadne vysporiadal a v podstate nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na odvolacom súde.

Nadriadený krajský súd je toho názoru, že napadnutý rozsudok obsahuje všetky zákonom stanovené kritéria z hľadiska jeho formy a obsahu. Rozsudok s jeho odôvodnením je presvedčivý, zrozumiteľný a neponecháva nadriadenému súdu otvorenú žiadnu podstatnú otázku, ktorú by bolo potrebné riešiť. Krajský súd si osvojuje dôvody napadnutého rozsudku, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje, a považuje za nadbytočné správne závery súdu prvého stupňa vo svojom rozhodnutí opakovať, a to preto, lebo v dvojinstančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého stupňa a nadriadeného súdu tvoria jednotu a v prípade, ak si nadriadený súd osvojuje správnosť záveru napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, je potom jeho úlohou zamerať sa na riešenie odvolacích námietok obžalovaného a jeho obhajcu, majúcich podstatný význam z hľadiska rozhodovania o vine obžalovaného.

V širších súvislostiach krajský súd poukazuje na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. US 78/05, III. US 264/08, IV. US 372/08) a judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, v zmysle ktorej pri zamietnutí odvolania sa odvolací súd môže obmedziť i na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (rozsudok vo veci Helle v. Fínsko z 19.12.1997, sťažnosť č. 20772/92, body 59-60). Predpokladom tohto postupu je splnenie podmienky založenej na zistení, že samotné rozhodnutie podriadeného súdu možno pokladať za dostatočne odôvodnené (Boldea v. Romania, rozsudok z 15.2.2017 k sťažnosti č. 19997/02, § 33; Hirvisaari v. Finland, rozsudok z 27.9.2001 k sťažnosti č. 49684/99, § 31, § 33).

Skutočnosť, že obžalovaný A. A. sa nestotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku, nemôže samo osebe viesť odvolací súd k záveru o zjavnej neodôvodnenosti záverov vyslovených súdom prvého stupňa.

Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v odvolacom konaní nemá odpovedať na každú námietku, či argument použitý v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, je potrebné predovšetkým uviesť, že tu obžalovaný a jeho obhajca rovnako ako v konaní pred súdom prvého stupňa dôsledne využili všetky svoje práva zakotvené v § 34 Tr. por. Obžalovaný sa vyjadril ku skutočnostiam, ktoré sú mu kladené za vinu a to tak, že spáchanie skutku poprel. V ďalšom v prezentovanej obhajobe namietal a spochybňoval predovšetkým zákonnosť v trestnom konaní získaných dôkazov, hodnotenie vykonaných dôkazov prvostupňovým súdom, naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty žalovaného trestného činu (zločinu

lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zák.) a vyjadril sa aj k tým skutočnostiam, ktoré považoval z jeho pohľadu za dôležité a rozhodujúce.

Reagujúc na odvolacie námietky obžalovaného A. A. odvolací súd považuje za potrebné poukázať na nasledovné:

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného vo vzťahu ku skutkovým zisteniam a hodnoteniu dôkazov, odvolací súd primárne uvádza, že súd prvého stupňa pri hodnotení dôkazov vo vzťahu k žalovanému skutku podľa § 2 ods. 12 Tr. por. vysvetlil, aké konanie obžalovaného má za preukázané a nedostal sa do

situácie, ktorá by odôvodňovala postup v zmysle procesného pravidla in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obžalovaného).

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva obžalovaného, ak si neosvojí ním navrhovaný spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi jeho výkladom všeobecne záväzných predpisov.

Aj keď obžalovaný A. A. počas celého trestného konania popiera spáchanie skutku, odvolací súd poukazuje na silu dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, ktoré preukazujú vinu obžalovaného, a na ktoré poukázal súd prvého stupňa v odôvodnení napadnutého rozsudku na strane 3 až 15. Vykonané dôkazy vytvárajú logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu vzájomne sa dopĺňajúcich a na seba nadväzujúcich priamych a nepriamych dôkazov, ktoré vcelku a spoľahlivo dokazujú, že obžalovaný A. A. spáchal žalovaný skutok zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. Z vykonaných dôkazov možno spoľahlivo a bez akýchkoľvek vážnejších pochybností prijať len jediný záver o tom, že obžalovaný A. A. spáchal žalovaný skutok zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák., s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. v zmysle podanej obžaloby a vylúčiť prijatie iného záveru.

Obžalovaný spáchanie skutku popiera a svoju obhajobu založil na tom, že z dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní, ktoré boli v trestnom konaní zabezpečené v rozpore s Trestným poriadkom, nie je možné prijať jednoznačný záver, že v jeho konaní boli naplnené všetky zákonné znaky skutkovej podstaty žalovaného zločinu. Po celú dobu trestného konania zotráva na tom, že dňa 16.1.2019 v čase asi o 15:30 hod. sa v podchode popod železničnú trať v Liptovskom Hrádku nenachádzal a poškodenú E. F. neprepadol. Pripustil, že v predmetný deň mohol byť v Liptovskom Hrádku, kam prišiel z K. za synom O., kde sa zdržal asi hodinu. Cestou na autobusovú stanicu v Liptovskom Hrádku telefonoval A. I., či by ho nezaviezol do Liptovského Mikuláša. Nakoľko mu už išiel autobus, z Liptovského Hrádku sa autobusom dovezol späť do K. a išiel k E. J. S I. sa v ten deň preto nestretol. Tvrdenia A. I. a M. N., že skutok mal spáchať on, považuje za tvrdenie drogovo závislých, nedôveryhodných osôb.

Takúto obhajobu obžalovaného aj krajský súd totožne s okresným súdom, zohľadniac vykonané dôkazy, hodnotí ako nehodnovernú a účelovú, navyše odporujúcu zásadám primárnej logiky.

Z časovej chronológie v rozsudku dokumentovaného skutkového deja, ktorý bol na hlavnom pojednávaní špecifikovaný na základe vykonaných dôkazov zabezpečených v trestnom konaní, v nadväznosti na odvolacie argumenty obžalovaného, krajský súd zistil a konštatuje nasledovné:

Svedkyňa poškodená E. F. v trestnom konaní tvrdí, že predmetný skutok sa stal dňa 16.1.2019 v čase asi o 15:30 hod. v podchode popod železničnú trať v Liptovskom Hrádku. Osoba v čiernom oblečení, v čiernych nohaviciach, čiernej vetrovke, čiernej čiapke a s čiernymi topánkami, ktorá jej odcudzila dámsku koženú peňaženku v podchode, z tohto miesta ušla po schodoch von a utekala smerom k nadjazdu ponad železnicu a potom popri železnici. V úradnom zázname OO PZ Liptovský Hrádok zo dňa 16.1.2019 sa uvádza, že policajná hliadka bola na miesto činu vyslaná v čase o 15:35 hod., na základe telefonického privolania poškodenej. Z kamerového záznamu, z kamery mestskej polície umiestnenej na budove so záberom na vlakovú stanicu, autobusovú stanicu a námestie je v čase o 15:27 hod. dokumentovaný pohyb osoby v čiernom oblečení s čiapkou, kráčajúceho od podniku Irish Pub a smerujúceho popri P. N.. V čase o 15:32 hod. táto osoba vychádza od P. N. zrýchleným krokom smerom na podchod. V čase o 15:33 hod. poškodená pri pizzerii Bosska komunikuje s neznámou osobou a v čase o 15:39 hod. smeruje do P. N., z ktorej sa o 15:52 hod. vracia na miesto na ceste. Úradným záznamom operatívneho oddelenia OR PZ OKP Liptovský Mikuláš zo dňa 3.2.2019 sú dokumentované okolnosti, za ktorých polícia vypátrala podozrivého a jeho pohyb v okolí miesta činu, po spáchaní skutku (t.j. osoby spolupracujúce s políciou, kamerové záznamy z okolia miesta činu a pod.). Uvedené bolo podkladom na vykonanie policajných lustrácií v databáze telefónnych čísel, skúšobných hovorov z okolia miesta činu (zistenie konkrétnej BTS bunky), špecifikovanie telefónneho čísla podozrivého A. A., jeho telefónnych aktivít zo dňa 16.1.2019 (aj s osobou A. I.), vrátane zaznamenania aktivity telefónneho aparátu A. A. konkrétnou BTS bunkou (XX XXXX-XXXX) v Liptovskom Hrádku, situovanou na ul. Belanská 537.

Spoločnosť O2 písomnou správou potvrdila, že telefónne číslo XXXX XXX XXX je registrované na osobu A. I., bytom B. P. I. XXX. Telefónne číslo XXXX XXX XXX je evidované na osobu A. A., C. XXXX/X, B. D.. Výpis telefónnych hovorov A. I. zo dňa 16.1.2019 v čase medzi 15:00 hod. až 16:00 hod. preukazuje, že na telefónnom čísle XXXX XXX XXX (I.) je evidovaný telefónny hovor prijatý z telefónneho čísla XXXX XXX XXX (A.). Uvedený hovor (trvajúcí 23 sekúnd) bol zachytený v čase o 15:37:35 hod. dňa 16.1.2019 BTS bunkou XX XXXX-XXXXX v Liptovskom Hrádku na ulici Belanská 537. K takto zisteným skutočnostiam (vyššie uvedený telefónny hovor medzi A. A. a A. I.) sa vyjadril svedok A. I., ktorý dôkaz a dôkaznú situáciu (výpoveď svedkyne poškodenej E. F., svedkyne E. J., kamerové záznamy a listinné dôkazy – výpisy telefónnych hovorov), podrobne vyhodnotil okresný súd v rozsudku na strane č. 4 až 15, na ktoré odôvodnenie (po stotožnení sa s ním) krajský súd v ďalšom v podrobnostiach odkazuje.

Obžalovaný v rámci odvolacích námietok spochybňuje najmä okresným súdom ustálené skutkové závery, ktoré považuje za nesprávne. V prvom rade svedka A. I. vyhodnocuje ako osobu nedôveryhodnú, a to vzhľadom na jeho závislosť na návykových látkach, ďalej na to, že mal byť vyšetrovateľom ovplyvnený ako vypovedať a aj samotnú výpoveď tohto svedka v prípravnom konaní (zo dňa 18.2.2019 a 30.8.2019) obžalovaný vyhodnocuje ako v podstate takmer identické. Krajský súd sa s týmto odvolacím argumentom obhajoby nestotožňuje. Svedok A. I. vypovedal v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní v podstatných otázkach v podstate totožne. Svedok vypovedal, že A. A. mu dňa 16.1.2019 telefonoval a na jeho žiadosť ho odviezol do B. A., pričom v aute mu povedal, že okradol pani v podchode a ukázal mu aj peňaženku s jej obsahom. K rozporom medzi jeho výpoveďami na hlavnom pojednávaní (29.5.2023) a v prípravnom konaní (rok 2019) sa svedok na hlavnom pojednávaní vyjadril vecne a presvedčivo („už sa na to nepamätá, bolo to dávnejšie; pred vyšetrovateľom vypovedal pravdu“). Uvedený svedok sa na hlavnom pojednávaní vyjadril aj k okolnostiam, za ktorých v prípravnom konaní vypovedal, kedy podotkol, že policajti ho zastavili, kontrolovali, a pýtali sa ho aj ku skutku, ale v iný deň, teda s odstupom času ako dňa 16.1.2019 viezol A.. Pri výpovedi v prípravnom konaní ho vyšetrovateľ vyzval, aby vypovedal ku skutku, čo aj urobil. Krajský súd výpoveď svedka I. vyhodnocuje ako výpoveď vykonanú v súlade s Trestným poriadkom a ako svedka za vierohodného. Odvolacie argumenty obžalovaného spochybňujúce jednak osobu tohto svedka, ako aj postup vyšetrovateľa majú subjektívnu povahu, nemajúcu oporu v žiadnom inom dôkaze (okrem tvrdenia obžalovaného) a nekorešpondujúcu ani s ostatnými dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní. Svedok I. bol pred výsluchom v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní poučený o trestných následkoch spojených s nepravdivou výpoveďou a v tomto kontexte aj vypovedal. Je logické a uveriteľné, že svedok si v prípravnom konaní v roku 2019 na okolnosti, ku ktorým vypovedal pamätal lepšie, ako na hlavnom pojednávaní v roku 2023, kedy vypovedal cca po vyše 4 rokoch od svojej prvotnej výpovede. Svedok vypovedal v roku 2019 dňa 18.2.2019 a dňa 30.8.2019, pričom nejde o presne identickú výpoveď. Medzi uvedenými výpoveďami z prípravného konania je časový rozdiel cca 6 mesiacov, výpovede sú z hľadiska obsahu v podstatných bodoch totožné (nie od slova doslova), čo je z hľadiska zachovania pamäťovej stopy v jednom roku prirodzené. Výpoveď svedka I. korešponduje aj s ostatnými dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní tak, ako to detailne vyhodnotil i okresný súd na strane č. 4 až 15 rozsudku. Krajský súd tu navyše zvyrazňuje a dodáva, že ide hlavne o výpis telefónnych hovorov svedka I., ktorému obžalovaný A. bezprostredne po skutku dňa 16.1.2019 telefonoval, miesto (BTS bunka na ul. Belanská), kde sa hovor takto dokumentoval, tvrdenie svedka I., že obžalovaného zaviezol do B. A. a aj tvrdenie svedkyne E. J. (z prípravného konania dňa 2.10.2019), že v K. v tomto období (16.1.2019) s obžalovaným nebývali (už od roku 2018), lebo s jej mamou obžalovaný spolu dobre nevychádzali, a preto obžalovaný nemohol ísť dňa 16.1.2019 do K. domov. V tom období spolu s obžalovaným žili na Q.. Svedkyňa na hlavnom pojednávaní 29.5.2023 rozpory medzi svojimi dvoma výpoveďami (v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní) vysvetlila akceptovateľne tak, že sa na to, kde v tom čase s obžalovaným bývali už nepamätá, lebo obžalovaný bol medzitým aj vo väzbe a prišiel bývať k nej na Q.. K výpovedi svedka M. N. krajský súd dodáva, že už okresný súd výpoveď tohto svedka v konaní vyhodnotil tak, že na ňu pre rozporuplnosť a vyjadrenie tohto svedka k rozdielnosti jeho výpovedí v podstate (skutkovo) neprihliadal. Krajský súd u svedka N. konštatuje, že svedok ku skutku neuviedol žiadne relevantné skutočnosti. Odvolacie argumenty obžalovaného, že svedok bol vyšetrovateľom ovplyvňovaný a v prvej výpovedi v prípravnom konaní vypovedal nepravdivo, čo v poradí v druhej výpovedi a na hlavnom pojednávaní priznal, nie sú z hľadiska skutkového, pre toto konanie (vzhľadom na ostatné dôkazy vykonané procesne na hlavnom pojednávaní) významné. Svedok N. v poradí v druhej výpovedi v prípravnom konaní tvrdil, že pri prvej výpovedi za páchatela označil A., „lebo sa bál, že by tú lúpež policajti prišli okrem A. aj jemu“. Svedok na hlavnom pojednávaní navyše dodal, že k prvej výpovedi mal byť vyšetrovateľom donútený, bolo mu povedané „že by bolo dobré, keby to priznal. Že oni už vedia, že to bol A.. ...Povedal to preto na A. a jeho pustili“. Pohnútky svedka N. pri výpovedi, vzhľadom na absenciu relevantného

súvisu so skutkom ako takým, nie sú pre toto konanie podstatné. V odvolaní zovšeobecnené argumenty obžalovaného, že sa to (takto pohnútkami menená výpoveď svedka N.) týka aj výpovede svedka A. I., nemajú oporu v ostatných dôkazoch vykonaných na hlavnom pojednávaní (výpis telefónnych hovorov, výpoveď svedkyne J. a kamerové záznamy), a preto sa s takýmito úvahami obžalovaného (vrátane tých o manipulácii vyšetrovateľa s vykonanými dôkazmi – výpoveďami svedkov), krajský súd nestotožňuje.

K odvolaním spochybňovanej výpovedi RNDr. Radoslava Beňuša znalca z odboru antropológia, z hľadiska jej výpovednej hodnoty krajský súd uvádza toto. Výpoveď znalca RNDr. Beňuša je jedným z viacerých dôkazov, ktorými je vina obžalovaného preukázaná, pričom argumentácia znalca korešponduje s ostatnými dôkazmi vykonanými na hlavnom pojednávaní, ako je popis postavy, oblečenia obžalovaného a trasy jeho úteku z miesta činu, svedkyňou poškodenou, telefonická komunikácia obžalovaného so svedkom I. v blízkosti miesta činu, dokumentovaná aj BTS bunkou, tvrdenie svedka I. o prijatí hovorov od obžalovaného, jeho odvoze z daného miesta a vyjadrenie obžalovaného ku skutku, ale aj kamerovými záznamami z miesta činu. Krajský súd sa nestotožňuje ani s odvolacím argumentom obžalovaného, že „znalec uviedol, že miera pravdepodobnosti, že by sa mohlo jednať o inú osobu je až 25 %. Znalec teda vyslovil len 75 % pravdepodobnosť toho, že na analyzovanom zázname je zachytený práve obžalovaný“, nakoľko znalec na hlavnom pojednávaní k miere pravdepodobnosti, že na kamerových záznamoch nemusí ísť o osobu obžalovaného, ale o inú osobu uviedol toto: „z praxe, alebo z iných posudkov väčšinou uvádzam pri podobných prípadoch percento do 20-25 %.“ Znalec uvedené percentuálne hranice vo výpovedi vyjadril vo všeobecnosti (celkovo) z prípadov, ktoré v praxi riešil (nejde o jeho vyjadrenie k osobe posudzovanej v tejto trestnej veci). V danom prípade znalec tvrdil, že „osoba zachytená na analyzovaných kamerových záznamoch je proporčne zhodná s osobou A. A. a konštatuje, že na analyzovanom zázname je s vysokou pravdepodobnosťou zachytený práve A. A.“. Odvolacie argumenty obžalovaného týkajúce sa technického výkladu parametrov objektívu a ohniskovej vzdialenosti od objektívu pri jednotlivých druhoch kamier majú subjektívny charakter, ku ktorému, v trestnom konaní opakovanému argumentu obžalovaného sa znalec vyjadril tak, že predmetné nebolo pre zadanú znaleckú úlohu podstatné. Krajský súd aj na tomto mieste zdôrazňuje, že výpoveď znalca nie je jediným (usvedčujúcim) dôkazom o vine obžalovaného, pričom tento dôkaz korešponduje s ostatnými vyššie uvedenými dôkazmi.

S odvolacím argumentom obžalovaného spočívajúcim v tvrdení, že je zo spáchania skutku usvedčovaný len na základe nepriamych dôkazov, ktoré nie sú dostatočne silné na to, aby ho samé o sebe usvedčovali zo spáchania skutku, sa krajský súd nestotožňuje. Dôkazy vykonané na hlavnom pojednávaní majú vo svojej povahe rôznu výpovednú hodnotu (výpovede svedkov, znalca, listinné dôkazy). Ich spoločným menovateľom je to, že ich vzájomným posúdením vytvárajú ucelenú, ničím neprerušovanú reťaz o priebehu skutkového deja, a stotožnení osoby páchatel'a, ktorým páchatel'om je jednoznačne A. A.. Práve naopak, dôkaz opaku, resp. dôkaz spochybňujúci preukázané skutočnosti v predmetnom trestnom konaní absentuje.

K odvolacím argumentom obžalovaného o porušení práva obžalovaného na obhajobu krajský súd uvádza nasledovné.

V priebehu trestného konania v predmetnej trestnej veci nevznikli dôvodné pochybnosti o duševnom stave obžalovaného do miery kvalifikovanej (nevyhnutnej) na jeho znalecké posúdenie znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Závislosť obžalovaného na omamných a psychotropných látkach, resp. ich konzumácia obžalovaným, či neúspešná liečba zo závislosti na nich, nie je sama o sebe dôvodom na vyšetrenie duševného stavu obžalovaného. Povedané inak, na vyšetrenie duševného stavu obžalovaného (zohľadniac osobu obžalovaného, jeho doterajší život a skutkové okolnosti) nie je v predmetnej trestnej veci dôvod. Dôkaz, ktorým by bolo možné potrebu vyšetrenia duševného stavu obžalovaného odôvodniť v predmetnej trestnej veci absentuje. Vyšetrenie duševného stavu v inej (staršej) trestnej veci obžalovaného bolo predmetom vyhodnocovania v dotknutej trestnej veci, kde sa (znalecký posudok MUDr. Stanislava Kollára z inej trestnej veci obžalovaného, vykonaný v danom trestnom konaní ako listinný dôkaz) týmto dôkazom preukázalo, že obžalovaný žiadnou duševnou chorobou ani duševnou poruchou (k posudzovanému obdobiu) netrpel. Rovnako sa krajský súd nestotožňuje s odvolacím argumentom obžalovaného, že v danej trestnej veci mal mať v prípravnom konaní obhajcu z dôvodov uvedených v § 37 ods. 2 Tr. por. (dôvodná pochybnosť o spôsobilosti obžalovaného náležite sa obhajovať). Uvedenú spôsobilosť obvineného vo všeobecnosti, v každom momente trestného konania, vyhodnocuje príslušný orgán (policajt, prokurátor, sudca). Ani jeden z uvedených orgánov v priebehu predmetného trestného konania nevzhladol dôvodnosť na

postup podľa § 37 ods. 2 Tr. por. Krajský súd konštatuje, že obžalovaný mal (má) v tejto trestnej veci ustanoveného obhajcu v prípravnom konaní a v konaní pred súdom v štádiách, v ktorých u neho vznikol dôvod povinnej obhajoby v zmysle § 37 ods. 1 písm. a) Tr. por. (v období, keď bol obžalovaný vo väzbe, alebo vo výkone trestu odňatia slobody v inej trestnej veci). Iný dôvod povinnej obhajoby vo veci u obžalovaného nebol daný. Ako obžalovaný mal možnosť si obhajcu zvoliť, resp. mohla mu ho zvoliť jemu blízke osoba, alebo mal právo požiadať (OČTK, či súd) o ustanovenie obhajcu z dôvodu nemajetnosti alebo za zníženú odmenu v zmysle § 40 ods. 2 Tr. por., o čom bol opakovane poučený. Odvolacia argumentácia obžalovaného, že vzhľadom na svoju osobu nebol schopný posúdiť vážnosť situácie, v ktorej sa v trestnom konaní nachádzal, je krajským súdom vyhodnotená ako subjektívna a účelová podaná s cieľom spochybníť postup OČTK a okresného súdu. Krajský súd posúdením veci konštatuje, že v danej veci ide o trestnú činnosť násilnej a majetkovej povahy (zločin lúpeže), pre ktorý druh trestnej činnosti (násilnej i majetkovej) už obžalovaný v minulosti opakovane potrestaný súdom bol, teda nejde o osobu, ktorá by sa pred súdom (v danej veci) ocitla po prvýkrát. Prejednávaná trestná vec nie je zložitá skutkovo ani právne (nejde tu o sofistikovanú trestnú činnosť, predpokladajúcu istú úroveň intelektu). Podstata posudzovaného činu spočíva v použití násilia (sotenie) voči osobe staršej, otvorenie jej ruksaku a odcudzenie z neho peňaženky s hotovosťou a spôsobeniu škody poškodenej. Navyše výpoveď obžalovaného v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní, vrátane ním priebežne podávaným pripomienkam k vykonaným dôkazom (§ 271 ods. 1 Tr. por.) preukazujú, že obžalovaný je osobou zorientovanou vo veci skutkovo aj právne. Krajský súd opakovane konštatuje, že požívanie omamných a psychotropných látok obžalovaným (preukázané aj lekárskymi správami) nie je samo osebe dôvodom na konštatovanie, že nie je spôsobilý náležite sa obhajovať. Ani z uvedenej skupiny v trestnom konaní vykonaných dôkazov (lekárske správy) nevplývajú také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali postup v zmysle § 37 ods. 2 Tr. por., teda ustanovenie obhajcu obžalovanému z dôvodu pochybnosti o spôsobilosti menovaného náležite sa obhajovať. Pasivita obžalovaného v prípravnom konaní spočívajúca v jeho nezáujme na účasti na plánovaných úkonoch trestného konania, o ktorých bol vopred vyšetrovateľom poučený (informovaný), nie je dôvodom na konštatovanie pochybnosti o spôsobilosti obžalovaného náležite sa obhajovať. Na skúmanie duševného stavu obžalovaného znalcom z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria tak, ako o to žiada obžalovaný (aj v odvolacej námietke s argumentom, aby znalec takto posúdil to, či obžalovaný mal v prípravnom konaní spôsobilosť náležite sa obhajovať) nie je dôvod, nakoľko posúdenie otázky v zmysle § 37 ods. 2 Tr. por. má rozmer právny, nie medicínsky (znalecký). Odvolacie úvahy obžalovaného opreté v ďalšom o všeobecne citovanú judikatúru súdov, majú subjektívny charakter, sú opakovaním obhajoby obžalovaného prezentovanej už v konaní pred okresným súdom, na ktorú argumentáciu veľmi podrobne reagoval okresný súd v rozsudku na strane 14 a 15, s ktorou argumentáciou okresného súdu sa krajský súd stotožňuje a v podrobnostiach na to odkazuje.

Ako už bolo uvedené vyššie, obžalovaný teda v podstatnej časti svojho odvolania namieta spôsob hodnotenia dôkazov okresným súdom a prednáša odvolaciemu súdu svoj pohľad na prejednávanú vec a dôkazy hodnotí podľa jeho predstáv. Spôsob, akým sa obžalovaný snaží hodnotiť dôkazy v rámci zdôvodnenia odvolania (a to v jeho prospech), však nezodpovedá zásade voľného hodnotenia dôkazov tak, ako je táto zakotvená v ustanovení § 2 ods. 12 Tr. por. a práve naopak súd prvého stupňa vykonané dôkazy hodnotil spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 2 ods. 12 Tr. por. a následne dospel k správnym skutkovým zisteniam, ktoré potom premietol do výroku o vine napadnutého rozsudku. Obžalovaný izolovane poukazuje na dôkazy a z nich vyplývajúce skutočnosti, ktoré vyznievajú v jeho prospech, vyzdvihuje skutočnosti, ktoré nemajú podstatný význam z hľadiska rozhodovania o jeho vine a na druhej strane znižuje význam dôkazov, ktoré ho usvedčujú zo spáchania trestnej činnosti. Krajský súd obžalovanému neupiera právo brániť sa spôsobom, ktorý on sám vyhodnotí za vhodný pre účely jeho obhajoby. Ako už bolo uvedené vyššie, takéto obžalovaným prezentované hodnotenie dôkazov však nezodpovedá zásade voľného hodnotenia dôkazov podľa § 2 ods. 12 Tr. por. Uvádzané zákonné ustanovenie ukladá súdu povinnosť dôkazy hodnotiť nielen jednotlivo, ale aj v ich súhrne, zohľadniac všetky okolnosti prípadu, ako správne v rámci procesu hodnotenia dôkazov postupoval okresný súd, čo sa premietlo aj do odôvodnenia napadnutého rozsudku. V tejto súvislosti krajský súd poznamenáva, že aj keď okresný súd v odôvodnení rozsudku poukazuje na dôkazy, ktoré obžalovaného usvedčujú zo spáchania žalovanej trestnej činnosti, zároveň sa dôsledne vysporiadal aj s dôkazmi a skutočnosťami v prospech obžalovaného a s obhajobou obžalovaného. Celkovo odôvodnenie rozsudku okresný súd učinil spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 168 Tr. por.

Po tom, čo okresný súd dospel k správnym skutkovým zisteniam, následne správne protiprávne konanie obžalovaného právne kvalifikoval ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím

§ 139 ods. 1, písm. e) Tr. zák., z dôvodov, na ktoré okresný súd poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Obžalovaný mal vedomosť o tom, že použitie násilia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a spáchanie takého činu na chránenej osobe – osobe vyššieho veku, je v rozpore s Trestným zákonom a bol si vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti vedomý aj trestných následkov za také konanie. S poukazom na už podrobne popísané okolnosti krajský súd konštatuje, že obžalovaný tak konal s úmyslom priamym (§ 15 písm. a/ Tr. zák.), keď spôsobom uvedeným v skutkovej vete rozsudku nielenže vedel, že poruší záujem spoločnosti na ochrane osobnej slobody človeka v zmysle slobody rozhodovania a majetku, ktorého sa takto chce zmocniť, ale takéto porušenie (násilné zmocnenie sa veci – peňaženky patriacej osobe vyššieho veku) aj spôsobiť chcel.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania sa ani krajský súd nestotožňuje s obhajobou obžalovaného, prezentovanou už aj v odvolacej argumentácii, že vykonaným dokazovaním nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obžalovaný A. A. spáchal skutok kvalifikovaný ako zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1, písm. e) Tr. zák. Krajský súd nemá pochybnosti o tom, že osobou, ktorá dňa 16.1.2019 v čase asi o 15:30 hod. v podchode popod železničnú trať v Liptovskom Hrádku poškodenú E. F., nar. XX.X.XXXX, chytil zozadu za rucksak, ktorý mala na chrbte, driapal týmto rucksakom, zhodil ju na zem, rozzipsoval jej zips na rucksaku, ktorý mala stále na chrbte a z rucksaku jej odcudzil dámsku koženú peňaženku bielo-béžovej farby s obsahom hotovosti vo výške približne 400,- Eur, bankomatovou kartou zo J. J., rôznymi zľavovými kartami z obchodov, potvrdenkami o kúpe tovaru, z miesta ušiel po schodoch von, a spôsobil jej škodu vo výške 400,- Eur, je A. A..

K uvedenému jednoznačnému konštatovaniu je možné pristúpiť na základe už vyššie podrobne špecifikovaných dôkazov, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané. Krajský súd sa naopak nestotožňuje s odvolacími námietkami obžalovaného. Krajský súd nemá pochybnosti o naplnení všetkých znakov skutkovej podstaty zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1, písm. e) Tr. zák. V danom prípade obžalovaný vyššie popísaným spôsobom fyzického napadnutia poškodenej ako osoby vyššieho veku a odcudzením jej uvedených vecí, si bol vedomý toho, že sa dopúšťa zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zák. s použitím § 139 ods. 1, písm. e) Tr. zák. Navyše na osobe poškodenej bolo na prvý pohľad evidentné, že sa jedná o osobu vyššieho veku, pričom uvedené nesporne obžalovanému uľahčilo spáchanie trestného činu, keď u takejto osoby je oveľa jednoduchšie a účinnejšie prekonať násilím jej odpor a dosiahnuť sledovaný cieľ, a to zmocnenie sa jej vecí. Ani krajský súd potom nemal pochybnosti o existencii úmyslu obžalovaného vo vzťahu k spáchanému trestnému činu.

Vo vzťahu k výroku o treste za zistené zavinenie odvolací súd predovšetkým uvádza, že prvostupňový súd aj v tomto smere vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne právne závery. Svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. aj náležite odôvodnil a dostatočne vysvetlil, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona pri určení trestu.

Pri určení druhu a výmery trestu obžalovanému A. A. okresný súd sa v súlade so zásadami ukladania trestu v odôvodnení rozsudku vyrovnal najmä s kritériami uvedenými v § 34 ods. 1 a 4 Tr. zák., teda prihliadal na záujmy spoločnosti a obžalovaného, na skutočnosti týkajúce sa spôsobu spáchania činu, jeho následku, zavinenia, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na pomery a možnosti nápravy obžalovaného. U obžalovaného správne nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 Tr. zák. a žiadnu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 Tr. zák. Pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností u obžalovaného predstavuje 0 : 0, teda rovnosť poľahčujúcich a priťažujúcich okolností a aplikovanie § 38 ods. 2 Tr. zák. Okresný súd správne aplikoval aj ustanovenie § 42 ods. 1 Tr. zák. (súhrnný trest), nakoľko pre ukladanie takéhoto trestu boli splnené zákonné podmienky podľa § 42 ods. 1 Tr. zák., a to správne s použitím § 41 ods. 2 Tr. zák. (tzv. asperačná zásada), zohľadniac zbiehajúcu sa trestnú činnosť obžalovaného špecifikovanú v tejto trestnej veci s trestnou činnosťou špecifikovanou v trestnom rozkaze Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/35/2019 zo dňa 17.4.2019, právoplatného 17.4.2019. Rovnako správne postupoval podľa § 42 ods. 2 Tr. zák., keď zrušil výrok o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 3T/35/2019 zo dňa 17.4.2019, právoplatného 17.4.2019,

ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, pričom takýto postup bol odôvodnený ukladaním súhrnného trestu obžalovanému.

V konečnom dôsledku obžalovanému správne uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, teda na samej spodnej hranici trestnej sadzby (v tejto súvislosti je potrebné osobitne zohľadniť, že u obžalovaného sa jedná o osobu, ktorá má v odpise z registra trestov 9 záznamov, pričom ale v troch prípadoch sa na neho hľadí akoby odsúdený nebol, v poradí piaty záznam sa týka už vyššie uvedenej zbiehajúcej sa trestnej činnosti obžalovaného, ďalšie štyri odsúdenia spáchal po skutku v danej trestnej veci, z toho dve v cudzine a v evidencii priestupkov má 2 záznamy – priestupky na úseku dopravy). Majúc na zreteli účel trestu, keď trest plní predovšetkým funkciu ochrany spoločnosti, individuálnej a generálnej prevencie, aj krajský súd pri zohľadnení všetkých zákonných hľadísk považuje takto obžalovanému uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov za zákonný a spravodlivý, zodpovedajúci zásadám tak generálnej, ako aj individuálnej prevencie a ktorý je objektívnym vyjadrením spáchanej trestnej činnosti. Okresný súd tiež správne obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia za splnenia zákonných podmienok podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. Takto uložený trest obžalovanému aj krajský súd považuje za objektívny obraz spáchanej trestnej činnosti a ktorý naplňuje kritéria individuálnej a generálnej prevencie a zodpovedá aj naplneniu účelu trestu. V ostatnom v tomto smere krajský súd v podrobnostiach odkazuje na správne odôvodnenie napadnutého rozsudku okresným súdom na strane 17 a 18. Rovnako správne okresný súd rozhodol aj o nároku poškodenej E. F. na náhradu škody, ktorý nárok si v trestnom konaní uplatnila včas a riadne vo výške 400,- Eur a zaviazal obžalovaného na jej zaplatenie, s ktorým podrobným zdôvodnením na strane 18 rozsudku sa krajský súd stotožňuje.

Vo vyššie uvedenom ide o podstatné dôvody, na základe ktorých krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Senát rozhodol pomerom hlasov 3 za a 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť prípustná nie je.